

Emättimen hiivatulehdus on monille naisille tuttu vaiva. Sen aiheuttaja on lähes aina emättimen limakalvolle muutenkin kuuluva *Candida albicans* -niminen hiivasieni, joka on yltyneet liikakasvuun. Hiivatulehduksen voi saada tavallista herkemmin silloin, kun vastustuskyky on syystä tai toisesta alentunut tai olet antibioottikuurilla. Hiivatulehdus on myös yleisempi diabeetikoilla ja raskauden aikana.

OIREET

- Voimakas kutina, kirvely tai ärsyttävä tunne ulkosynnyttimissä
- Valkovuoto on vaaleaa, tuoksutonta, kokkaremaista ja emättimen seinämiin tarttuvaa
- Emättimen limakalvoilla voi olla myös pieniä haavaumia ja punoitusta

MILLOIN LÄÄKÄRIIN

- Oireita on ensimmäistä kertaa tai hiivatulehdus toistuu usein
- Ikää on alle 16 tai yli 60 vuotta
- Esiintyy epäsäännöllistä veristä tai pahanhajuista vuotoa, alavatsakipuja tai kuumetta
- On syytä epäillä oireiden johtuvan sukupuolitaudista tai sukupuolielimissä on rakkuloita
- Myös kumppanilla on oireita
- Oireisiin liittyy myös virtsaamisvaikeuksia
- Itsehoito ei ole lievittänyt oireita 3 päivässä tai oireet eivät parane 1 viikossa
- Polttava tunne ja ärsytys lisääntyvät tai oireet pahenevat hoidon aikana

JOS VAIVA ON TUTTU, VOIT HOITAA HIIVATULEHDUKSEN ITSEHOITOVALMISTEILLA

Jos sinulla on ollut aiemmin lääkärin toteama emättimen hiivatulehdus ja tunnistat oireet, voit hoitaa hiivatulehduksen apteekista saatavilla itsehoitolääkkeillä. Hoitona voit käyttää emättimeen laitettavia emätinpuikkoja tai suun kautta otettavaa tablettimuotoista lääkettä. Ne ovat yhtä tehokkaita, kunhan käytät niitä annossuositusten mukaan. Lisäksi voit käyttää emulsiovoiteita lievittämään ulkosynnyttimien kutinaa. Raskauden aikana emättimen hiivatulehduksista voidaan hoitaa emättimeen laitettavalla klotrimatsolilla, mutta asiasta on syytä keskustella ensin esimerkiksi neuvolan terveydenhoitajan kanssa. Lääke annostellaan emättimeen sormin ilman asetinta.

OTA HUOMIOON

Iholle annosteltujen sienilääkkeiden yhteisvaikutusriski muiden lääkkeiden kanssa on pieni. **Kuitenkin emättimen hiivatulehdustakin hoidettaessa on syytä noudattaa varovaisuutta, jos käytössä on muita lääkkeitä.** Esimerkiksi paikallisesti käytettävillä atsolisienilääkkeillä (esim. ketokonatsoli, flukonatsoli ja itrakonatsoli) ja suun kautta otettavalla flukonatsolilla on hoidollisesti merkittäviä yhteisvaikutuksia useiden muiden

lääkeaineiden kanssa. Klotrimatsolia sisältäviä valmisteita ei tule käyttää kuukautisten aikaan. Jos olet epävarma, kysy asiantuntijalta – esimerkiksi aptekin henkilökunnalta.

LÄÄKEAINE	LÄÄKEMUOTO	VAHVUUS	ANNOSTUS (MAKSIMIANNOS/VRK, KESTO)	HUOMIOITAVAA
Klotrimatsoli	Emätinpuikko	200 mg	1 emätinpuikko joka ilta 3 päivän ajan syvälle emättimeen	Ei tule käyttää kuukautisten aikana.
	Pehmeä emätinpuikko	500 mg	1 emätinpuikko kerta-annoksena illalla ennen nukkumaanmenoa	Ei tule käyttää kuukautisten aikana.
	Emätinvoide	20 mg/g	1 asettimellinen voidetta iltaisin 3 perättäisenä päivänä ennen nukkumaanmenoa	Ei tule käyttää kuukautisten aikana.
	Yhdistelmävalmiste (emätinpuikko ja emulsiovoide)	500 mg 10 mg/g	1 emätinpuikko kerta-annoksena illalla ennen nukkumaanmenoa; voidetta ulkoisesti 2–3 kertaa vuorokaudessa 1–2 viikon ajan	Ei tule käyttää kuukautisten aikana.
Flukonatsoli	Kapseli, tabletti	150 mg	1 kerta-annos suun kautta	Flukonatsolia saavat käyttää itsehoito-lääkkeenä ainoastaan 16–50-vuotiaat naiset, joilla on aikaisemmin ollut lääkärin diagno-soima hiivasienitulehdus ja joiden oireet ovat tunnistettavat sekä erotettavissa bakteeri-vaginoosista.

LISÄTIETOA AIHEESTA

Terveyskirjasto: [Emättimen hiivatulehdus \(2022\)](#)